OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Dialogi-, tunne- ja turvataidot Perusopetuksen opetussuunnitelmassa

Kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan vastainen toiminta
Webinaari 15.4.2026

Tiina Luomanen
Opetusneuvos

Perusopetuksen arvoperusta

- Ihmisarvo, yhdenvertaisuus, osallisuus
- Oppilasta ohjataan toimimaan toisia kunnioittavasti ja vastuullisesti

Perusopetuksen tehtävä

Kasvu ihmisyyteen ja yhteiskunnan jäsenyyteen

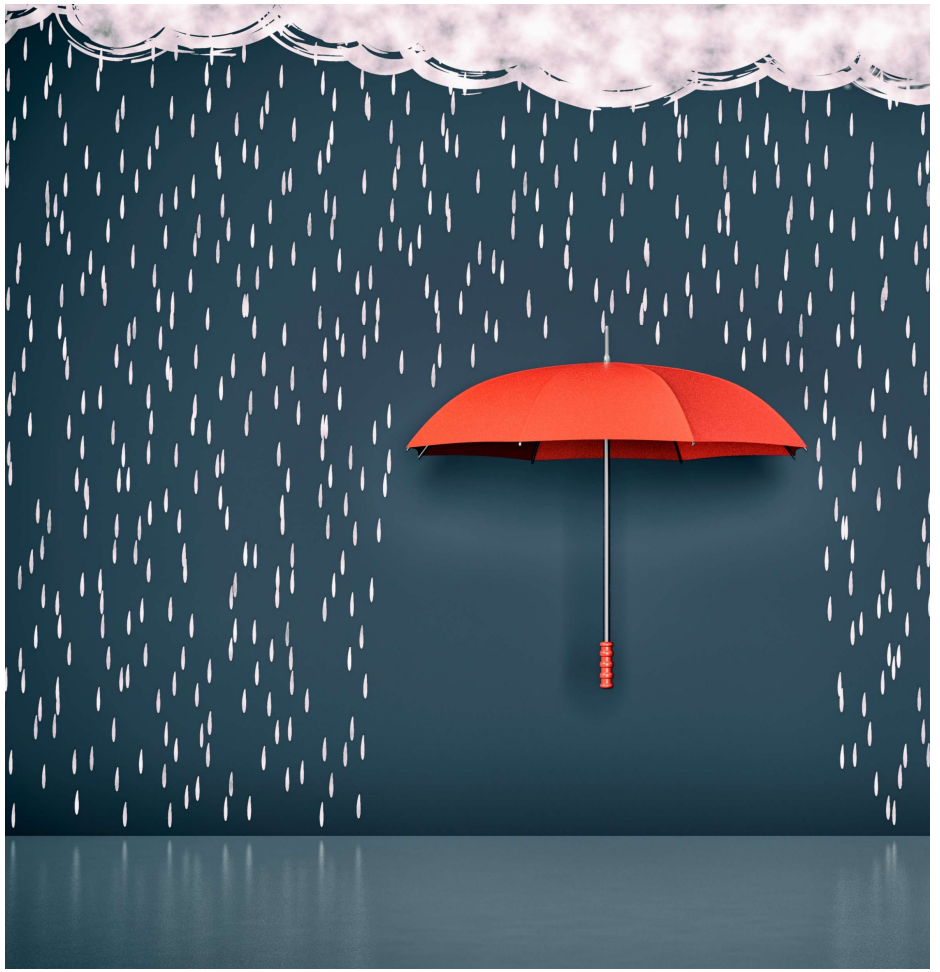
Eettisesti toimivaksi yhteiskunnan jäseneksi kasvamisen tukeminen

Oppilaat opettelevat elämää itsensä ja toisten kanssa, osana yhteisöä. Dialogisuus, tunne- ja turvataidot ovat oppimisen kohteena

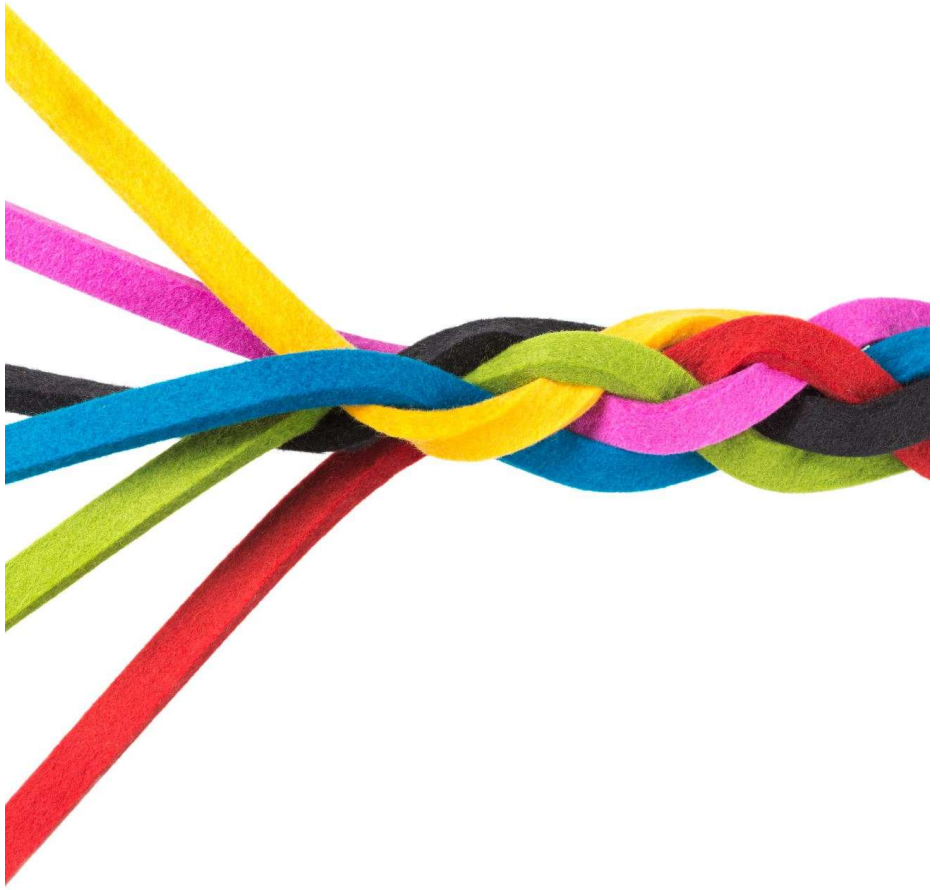
Toimintakulttuuri ja sen johtaminen

- Oppiva yhteisö rakentuu vuorovaikutuksessa
- Yhteisössä voi olla vain yksi toimintakulttuuri
- Vuorovaikutuksessa ei ole vapaamatkustajia
- Turvallinen ilmapiiri, jossa pelko ei sido energiaa
- Kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ennaltaehkäiseminen on ennen kaikkea turvallisen toimintakulttuurin rakentamista, jossa jokaiselle yhteisön jäsenelle on oma paikkansa
- Osallisuus, ei osallistaminen
- Kuulluksi tuleminen, ei vain kuuleminen

Turvallisuus ja yhteinen, yhteisöllinen työ

- Yksilön hyvinvointi mahdollistaa yhteisön hyvinvoinnin ja yhteisön hyvinvointi tukee yksilön hyvinvointia
- Oppiminen ja hyvinvointi kulkevat käsi kädessä
- Turvallisuuden edistäminen
- Koulun vastuu turvallisesta koulupäivästä
- Kouluun kiinnittyminen
- Monialainen yhteistyö

Dialogisuutta, tunne- ja turvataitoja voidaan oppia kaikkien oppiaineiden tunneilla

Esimerkkejä

- **Äidinkieli ja kirjallisuus**
- Vuorovaikutustaidot
- Keskustelu, argumentointi, kuunteleminen
- **Katsomusaineet(uskonto/ et)**
- Eettinen pohdinta, empatia
- Ihmissuhteet, arvot
- **Yhteiskuntaoppi**
- osallistuminen, vaikuttaminen
- Demokratia- ja dialogitaidot
- **Terveystieto**
- tunteet, hyvinvointi, turvataidot
- Itsesäätely, ihmissuhteet

Dialogitaidot

- Kuunteleminen
- Näkökulmien ymmärtäminen
- Rakentava keskustelu
- Argumentointi
- **OPS-kytkentä:** L2, äidinkieli, toimintakulttuuri, katsomusaineet

Tunnetaidot

- Tunteiden tunnistaminen
- Itseohjautuvuuden ja oman toiminnan ohjaamisen harjoittelu
- Empatia
- Minäkuva
- **OPS-kytkentä:** L1, L3, terveystieto, katsomusaineet

Turvataidot

- Rajat ja oikeudet
- Turvalliset / turvattomat tilanteet
- Avun hakeminen
- Mediaturvallisuus
- **OPS-kytkentä:** L3, opiskeluhuolto, toimintakulttuuri, monialainen ja –ammatillinen yhteistyö

Kiitos!

Tiina Luomanen
Perusopetus ja varhaiskasvatusyksikkö